

BIOLOGIA DER OS

NÒM SCIENTIFIC *Ursus arctos*

Catalan Ós bru

Castellhan Oro pardo

Francés Ours brun

Anglès Brown bear

NAUTADA 170-220 cm

PES Masclles de 80 a 240 Kgs. Femelhes de 65 a 170 Kgs.

SENITS Audida e sentida plan desenvolupadi. Vista deficiente.

COLOR variable: cièma, marron o lèu nere.

ALIMENTACION Omnívora, 75-80% vegetals.

IBERNACION Aguest període d'inactivitat comence entre noveme e deseme, e acabe entre hereuèr e abriu, depenent des condicions climàtiques. Era ibernacion se realize en coves amagades e de difícil accès nomenades ossetères o cova des ossi.

REPRODUCCION Eth zèl va de mai enquia junh. Es cadeths d'1 a 3, néishen en gèr ena ossera e pesen uns 350 grams. Era mare serà damb eri enquiàs 18 mesi.

MENACES Es principals son eth futurisme, e era fragmentacion e des.hèta der abitat.

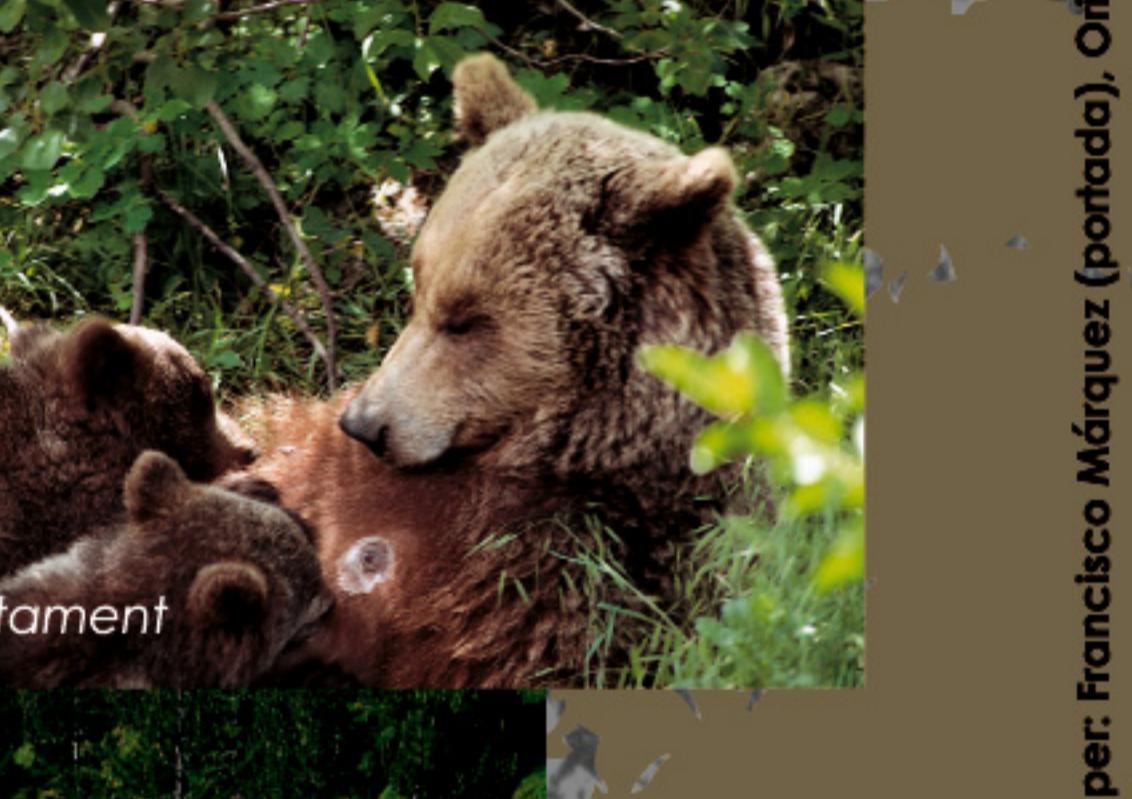
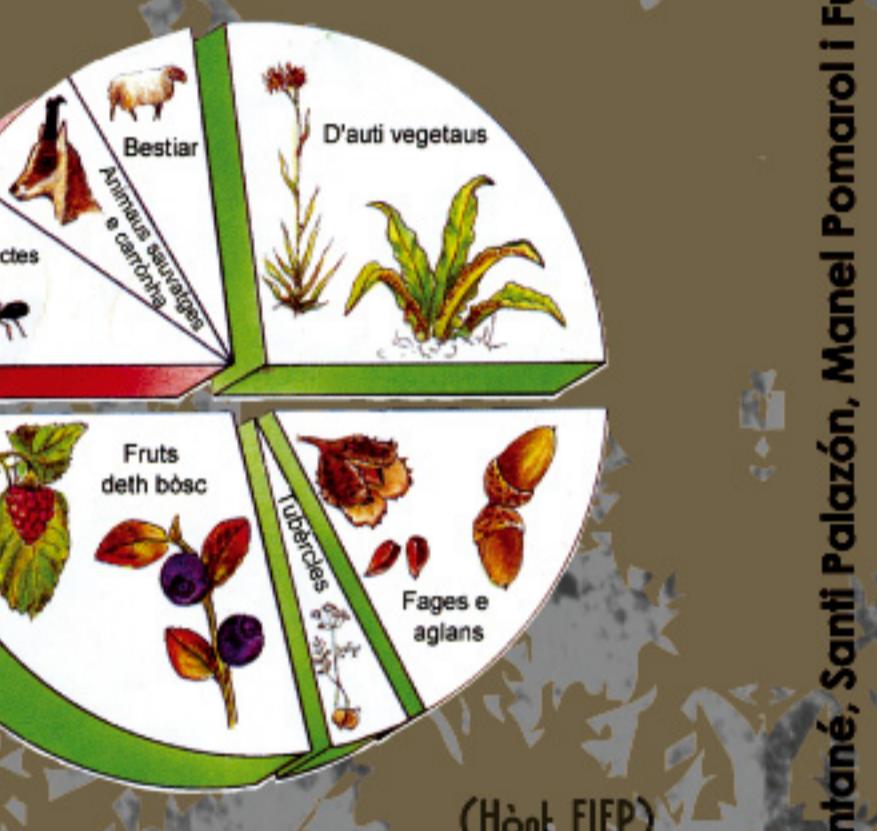

DIAGRAMA
D'ALIMENTACION

(Font: FIEP)

Fotografies realitzades per: Francisco Márquez (portada), Oriol Mundané, Santí Palazón, Manel Pomarol i Fundació Oso Pardo

ER OS E ER HOME

RAMADERIA Cau compatibilizar era presència der os e era ramaderia de montanya. Es barratges electricos e es cans de protecció son plan eficaci ara ora de minimizar es baishes produïdes per plantigrads. Es damatges causadi per ossi an d'ester compensadi de manera rapida e eficaça. Podem utilzar era presència der os entà ajudar ara ramaderia e recuperar era figura deth pastor.

ECOTORISMÉ Es zones propèries a on viu er os utilzen era imatge deth plantigrad damb gran exit entà atrair visitants.

- Sarrada Cantabrica: I viuen 130 ossi que son un simbòeu nacionau. Er os ei un reclam de natura ben conservada e s'an creat moltes infraestructures turístiques damb motiu deth plantigrad: era Casa der Os (Proaza i Teverga), es Vals der Os, era Senda der Os, etc. Eth Parc Naturau de Somiedo a aquerit fama internacional atà delà d'aumentar plan es visitants.

- Eth Parc Natural d'Adamello Brenta, enes Alps italiáns, a vist aumentar un 60% es visitants deth parc despuès dera reintroducció de 10 ossi entre eth 1999 e eth 2002.

- Eth Parc Nacional dels Abruzzo, pròp de Roma, on viuen uns 60 ossi, s'a convertit en ua des zones mès visitades e riques d'Itàlia. Er os ei eth simbòeu deth Parc.

- En Pirenèu francés, era associacion "ADET PAys de l'Ours" promò eth desenvolupament sostenible deth Pirenèu e avalore es activitats respectuosas damb eth miei. Utilize era imatge der os tà valorizar era zona e es productes que s'i elaboren. Amasse mès de 150 professionals: allotjaments, artesans, pastors, etc.

CAÇA Era caça responsabla e ben gestionada ei perfectament compatible damb era presència der os. S'an d'evitar batudes damb cans enes zones a on se detècta ua femelha damb cries.

DEPANA - Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural C/ Sant Salvador 97 08024 Barcelona
www.depana.org

Revirat air aranés pera Oficina de Foment e Ensenhament der Aranés (OFEA)

Er os ei part deth Pirenèu com es arrius, es bòsqui
o es cunhèstres: i a estat tostemp.
Gaudís dera sua presència.

